آغاز ساخت برج پرنده‌نگری در حاشیه دریاچه زریبار

دریاچه زریبار یا زریوار مریوان یکی از بزرگ‌ترین دریاچه‌های آب‌شیرین کشور است که سال ۸۹ در فهرست میراث‌طبیعی به‌ثبت رسید و قطب گردشگری کردستان به‌شمار می‌رود و گویا قرار است برای حفاظت از پرندگان اطراف این دریاچه زیبا، برج پرنده‌نگری در منطقه راه‌اندازی شود. این خبر را از زبان یعقوب گویلیان، مدیرکل میراث‌فرهنگی کردستان برایتان نقل کردیم که می‌گوید: «این برج اولین برج پرنده‌نگری استان است که به‌صورت تخصصی برای معرفی پرندگان در حاشیه این دریاچه راه‌اندازی می‌شود و زمینه را برای حضور هدفمند گردشگران داخلی و خارجی بیشتر در دوران پساکرونا در مریوان فراهم می‌کند.» به گفته گویلیان این برج ۲۷ متر زیربنا دارد و در راستای توسعه سایت پرنده‌نگری ساخته خواهد شد. تلسکوپ، سیستم رایانه و اینترنت امکاناتی است که در مرحله اول برای این برج درنظر گرفته‌شده و اداره آن هم به دهیاری روستای ینگیجه سپرده خواهد شد./ جام‌جم‌دیلی

اجرای طرحی در نزدیکی یک اثر ثبت‌ملی شده

تصویری هوایی از مجاورت خط لوله و آثار تاریخی

اجرای طرحی در نزدیکی یک اثر ثبت‌ملی شده در حال بی‌وقفه و خطرآفرین یک طرح عمرانی در محدوده چند اثر ثبت ملی استان کرمان باعث نگرانی شده است

اختیارآباد در اختیار غیرمیراثی‌ها

زهرا رمضانی
ایران

کرمان، پهناورترین استان کشور با داشتن ۷۰۰۰ اثر تاریخی شناخته‌شده و ۷۰۰ اثر ثبت ملی باید بهشت میراث‌فرهنگی ایران لقب می‌گرفت. این درحالی است که در فضای مجازی لقب «جهنم میراث‌فرهنگی» به آن داده‌اند؛ لقبی که از بی‌توجهی بی‌حد و حصر متولیان به حفظ این آثار و کوتاهی برخی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی در تخریب آثار به‌واسطه اجرای طرح‌های عمرانی حکایت دارد. قد کشیدن سیتی‌سنتر آن هم درست وسط بافت تاریخی شهر، مخدوش شدن حریم «قلعه‌دختر» و «قلعه‌اردشیر»، ساخت هتل و تله‌کابین در «شیوشگان» و ده‌ها نمونه دیگر، مثال‌هایی از نادیده‌گرفتن تمدن گذشتگان در این استان است. شدت‌گرفتن تخریب این آثار در طول سال‌های اخیر باعث شد تا بالاخره میراث‌دوستان این استان با راه‌اندازی کارزار مردمی در آخرین روزهای فروردین‌ماه امسال صدای شیون تمدن رو به نابودی‌شان را طی نامه‌ای به گوش روسای قوای قضاییه و مقننه و وزارت میراث‌فرهنگی برسانند تا شاید از این طریق بتوانند سایه مرگ را از آثار این استان دور کنند اما در میدان عمل، تخریب و تعرض به حدود آثار تاریخی این استان چه با کارزار و چه بدون آن تمامی ندارد و امروز دغدغه تازه میراث‌دوستان کرمانی در کنار همه نگرانی‌هایشان، حفظ حریم قلعه‌نفر در اختیارآباد است.

ماجرای تعرض به حریم قلعه‌نفر اختیارآباد که در مجاورت باغ فتح‌آباد و در پنج کیلومتری بیرون شهر کرمان قرار دارد، از دی‌ماه سال گذشته شروع شد؛ زمانی که میراث‌دوستان این استان اعلام کردند در نزدیکی این قلعه برای لوله‌گذاری خط‌کشی شده و قرار است دوباره تعرضی به آثار تاریخی و حریم آنها صورت گیرد. همان زمان گزارشی با عنوان «نهادهای ناهماهنگ» در جام‌جم نوشته و به این مساله پرداختیم.

مدیرکل میراث‌فرهنگی استان کرمان که تازه از اجرای پروژه باخبر شده بود، مخالفت خود را با آن اعلام و تاکید کرد که از انجام هرگونه عملیات عمرانی در حریم و حاشیه این قلعه جلوگیری شده است. حالا اما چهار ماه از آن زمان می‌گذرد و در حالی که گمان می‌رفت پروژه به‌طور کامل تعطیل شده یا تغییر مسیر داده باشد، این بولدوزرها و بیل‌های مکانیکی هستند که زمام امور را به دست گرفته و در روزهای گرم کرمان، تلاش می‌کنند تا لوله‌ها را زیر خروارها خاک مخفی کنند.

اجرای بی‌وقفه پروژه

امید ابراهیمی، مدیرعامل انجمن دیدبانان میراث و تمدن کرمان درباره تداوم فعالیت‌های عمرانی در اطراف قلعه‌نفر اختیارآباد که در سال ۸۳ ثبت ملی هم شده است، به ما می‌گوید: چند ماه پیش خط‌کشی برای جاسازی لوله‌ها در اطراف این قلعه انجام شده بود اما متاسفانه می‌بینیم که طی این مدت بدون استعلام از اداره کل میراث‌فرهنگی استان، عملیات خاکبرداری برای جاسازی لوله‌ها شروع شده و فعالیت‌های عمرانی همچنان ادامه‌دارد.

لوله‌گذاری در ۷ متری حمام تاریخی

سکوت دستگاه‌های متولی و انتشار خبر پروژه ۴۳کیلومتری خط انتقال گاز که از غرب اختیارآباد می‌گذرد، باعث شد تا برخی لوله‌های موجود در منطقه را مربوط به پروژه انتقال گاز بدانند و بر نگرانی‌شان بابت جاگذاری لوله‌های گاز و خطرات احتمالی برای آثار تاریخی منطقه افزوده شود؛ نگرانی‌ای که با پیگیری ما کمی از شدت آن کاسته شد، زیرا روشن شد که پروژه مربوط به یکی دیگر از سازمان‌های خدماتی است. هرچند در اصل ماجرا یعنی تعرض به حریم آثار تاریخی منطقه تفاوتی نمی‌کند، چراکه به گفته مدیرعامل انجمن دیدبانان میراث و تمدن کرمان، در این منطقه سه بنای تاریخی باغ فتح‌آباد، قلعه تاریخی نفر که ثبت ملی شده و یک حمام تاریخی (از دوران قاجاریه) وجود دارد و با توجه به جاگذاری لوله‌ها در نزدیکی و حریم آثار، آنها به‌ویژه حمام در معرض آسیب قرار گرفته‌است. به‌ویژه آن‌که لوله‌ها حدود هفت متری حمام و ۲۰متری قلعه در زمین جاگذاری می‌شوند و از آنجا که زمین منطقه برای کار گذاشتن لوله‌ها سه تا چهار متر کنده شده، لرزه‌های ناشی از آن می‌تواند آسیب‌های جدی به این بناها وارد کند، در حالی که این امکان وجود داشت خط لوله از فاصله ۵۰متری این منطقه و بدون هیچ مشکلی بگذرد.

به گفته ابراهیمی، در اطراف قلعه‌نفر، آثار تاریخی دیگری هم وجود دارد که ثبت ملی نشده‌اند اما از ارزش تاریخی بالایی برخوردارند و لوله‌های طرح مذکور از کنار آنها هم می‌گذرد. انتخاب چنین مسیری نشان می‌دهد که مسؤولان این پروژه اصلا توجهی به آثار تاریخی نداشته و ندارند.

با میراث هماهنگ باشید

در کرمان پهناور با داشتن ۷۰۰۰ اثر تاریخی شناخته‌شده، پروژه‌ها برای رسیدن به مرحله اجرا باید استعلام میراث‌فرهنگی را داشته باشند تا کمترین آسیبی به سازه‌های تاریخی وارد نشود؛ مساله‌ای که نه‌تنها درباره این پروژه رعایت نشد که ظاهرا درباره بسیاری از طرح‌های عمرانی اجرا نمی‌شود. فریدون فعالی، مدیرکل میراث‌فرهنگی استان کرمان در این‌باره می‌گوید: مساله اصلی این است دستگاه‌های اجرایی باید با یکدیگر هماهنگ باشند و استعلام‌های لازم را بگیرند. ما مخالف توسعه نیستیم و این پروژه می‌تواند انجام شود اما باید با نظارت میراث‌فرهنگی باشد و ضوابط مدنظر میراث را رعایت کند. به گفته او، در بسیاری از محوطه‌های تاریخی وقتی قرار به انجام چنین پروژه‌هایی است در وهله اول با ادارات میراث هماهنگی‌های لازم صورت می‌گیرد تا بعد از استقرار یگان حفاظت و تحت نظارت آنها کار انجام شود. اما صحبت‌های مسؤول به اینجا ختم نمی‌شود او بار دیگر با تاکید بر این‌که نمی‌گوییم اجازه نمی‌دهیم این کار انجام شود اما قطعا باید این مهم با هماهنگی باشد، نشان می‌دهد مخالفتی با لوله‌گذاری در مجاورت این قلعه ندارد.

کارشناسی‌هایی که تمامی ندارد

درحالی که فعالان میراثی از ادامه اجرای طرح در نزدیکی قلعه نفر اختیارآباد خبر می‌دهند، فعالی با اشاره از توقف دوباره این پروژه به جام‌جم می‌گوید: یکشنبه هفته گذشته با حضور یگان حفاظت در منطقه، از ادامه فعالیت این پروژه جلوگیری شد و برای اعلام نظرنهایی منتظر نظرات کارشناسی هستیم، چراکه قطعا باید حریم و عمق کندن زمین برای جاگذاری لوله‌ها مشخص شود. البته این برای دومین بار در طول چند ماه گذشته است که این مقام مسؤول از توقف این پروژه صحبت می‌کند، توقفی که اولین بار در همان دی ۹۹ انجام شد، اما چندان دوام نیاورد و حالا مشخص نیست زور متولیان میراث فرهنگی برای تعطیل کردن دوباره این پروژه تا چه زمانی دوام خواهد داشت. مساله قابل تامل این‌که چرا مسؤولان میراث استان چهار ماه برای بررسی‌های کارشناسانه تعلل کرده‌اند و همزمان با پیشروی پروژه، می‌خواهند کارهای کارشناسی را برای آمایش مسیر انجام‌دهند.

لوله‌ها در فاصله ایمن قرار دارد

اگرچه بر اساس گفته‌های ابراهیمی، مدیرعامل انجمن دیدبانان میراث و تمدن کرمان و عکس‌های منتشر شده، پروژه عمرانی در دست اجرا در فاصله اندکی از آثار تاریخی قرار دارد اما مجتبی شفیعی، معاون میراث‌فرهنگی استان‌کرمان این مساله را رد کرده و می‌گوید: فاصله ایمن برای عبور لوله‌ها رعایت شده با این حال، از اوایل هفته با تعطیل کردن پروژه، کارشناسان باستان‌شناسی ما در حال چک کردن مسیر پروژه هستند، تا اگر محوطه تاریخی وجود داشته‌باشد، مسیر لوله‌گذاری تغییرکند.

۲ موضع متفاوت از یک زبان

شفیعی اگرچه اذعان می‌کند پروژه فعلا و تا اعلام نظر کارشناسان متوقف شده اما می‌گوید وجود بناهای تاریخی در خیابان‌های شهر کرمان که در مجاورت لوله‌های بسیار قرار دارد، دلیلی برای عبور ایمن این پروژه از سازه‌های منطقه اختیارآباد است و آنچه در مجاورت قلعه نفر اختیارآباد در حال انجام است، هیچ آسیبی به سازه‌های آنجا وارد نمی‌کند و موضوعی که امروز در این‌باره در رسانه‌ها مطرح می‌شود، غیرکارشناسی است.

مگر آنجا قلعه هم دارد؟

با آن‌که گمان می‌رفت لوله‌های گاز عامل تعرض به آثار تاریخی منطقه اختیارآباد هستند، اما بعد از بررسی‌ها و تایید معاون میراث‌فرهنگی استان کرمان مشخص شد آثار تاریخی منطقه توسط پروژه آب و فاضلاب در معرض تهدید قرار گرفته‌است.

پروژه‌ای که مسؤولان آن ظاهرا نیازی برای استعلام گرفتن از میراث فرهنگی پیش از آغاز فعالیت‌هایشان ندیده‌اند. محمد طاهری، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان کرمان با تایید انجام فعالیت عمرانی در این منطقه به جام‌جم می‌گوید: از دو سال پیش کارهای مربوط به این پروژه شروع شده، اما تا امروز حتی نام قلعه نفر در اختیارآباد را هم نشنیده‌ام و در آن محدوده تنها باغ فتح آباد را داریم که جزو میراث فرهنگی محسوب می‌شود اما نام قلعه نفر را برای اولین بار است که می‌شنوم.

پروژه متوقف نشده‌است

در حالی که مسؤولان میراث‌فرهنگی استان کرمان از توقف عملیات اجرایی این پروژه تا تعیین تکلیف مساله سخن گفته بودند، اما طاهری این موضوع را تکذیب کرده و می‌گوید: فعالیت‌های مرتبط با این پروژه در منطقه در حال اجراست.

صحبت‌های مسؤول آبفای استان‌کرمان حاکی است که مسؤولان نهادهای مختلف استان نه تنها ضرورتی نمی‌بینند برای اجرای طرح‌های خود استعلام و مجوزی از میراث فرهنگی بگیرند، بلکه میراث و سرمایه‌های ملی و فرهنگی در نگاه آنها آنچنان بی‌ارزش است که حتی از وجود این آثار در مجاورت طرح‌های عمرانی خود هم بی‌اطلاع هستند و البته در این میان نمی‌توان از کم‌کاری ادارات میراث فرهنگی چشم پوشید.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۱۷

جدول عادی

افقی: ۱) تشکر- منحنی ۲) شغل- پول عمان- مشهور ۳) شهر آستان حضرت عبدالعظیم(ع)- هر داروی نرم‌کننده مزاج- نقدی- کام ۴) شجاع- قطعه موسیقی برای سه نوازنده- دارای اختلال ۵) قطار- برای این‌که- راضی ۶) درختی با گل‌های معطر- صفحات داخلی روزنامه- رتبه نایب‌قهرمان ۷) درآمد نامشروع با امکانات دولتی- پندار- غضروف هلالی در مفصل زانو ۸) زندگی کن- سریع‌ترین نوع شنا- ماده‌ای مخدر- خمیدگی کاغذ ۹) منطقه خوش آب و هوای تابستانی- آگاه- مسافت طی‌شده در واحد زمان ۱۰) شهری در مازندران- قلمرو- دلگرمی ۱۱) دستگاه قدیمی نمایش فیلم- پزشک- جمله قرآنی ۱۲) به صورت سه‌گوش- گور شکاف- بین مچ و آرنج ۱۳) ضمیر سوم- به ذهن افکندن- فراوانی و رونق- موی مجعد ۱۴) بازیچه- معروف- اسکلت فلزی اصلی ماشین ۱۵) از باشگاه‌های فوتبال پرتغال- سالن اجرای نمایش.

عمودی: ۱) جادو- درویش به دست می‌گیرد- از اختراعات ادیسون ۲) داستانی از هانس کریستیان آندرسن، نویسنده دانمارکی ۳) F- پایتخت انگلستان- پسندیدن در فضای مجازی- نیم‌صدای درازگوش ۴) از مقاطع مخروطی- بالش- مرض قند ۵) ارتعاش- قطعی برای کتاب- بازی و سرگرمی ۶) زربفت- بی‌نظیر- رواج ۷) تیم فوتبال ایتالیایی- ارادت صادقانه- پدر ۸) نشانه مفعولی- مسابقه اتومبیل‌رانی- هدیه دادن- رطوبت ۹) بی‌اعتنا به قید و بندها- به‌درستی- پارچه‌ای با خاصیت ارتجاعی ۱۰) مزاح- مهربانی- از اعمال حج ۱۱) سرد مطبوع- علم مواد- پل پیروزی ۱۲) ویژه برنامه سحرگاهی شبکه سه سیما در ماه رمضان- گردهمایی- عصبانی ۱۳) دریا- آشنا- نوعی خط نوشتاری- دو یار هم‌قد ۱۴) از آیین‌های بومی یزد در ماه رمضان ۱۵) امپراتور روم شرقی- به یکدیگر نامه نوشتن- تحت.

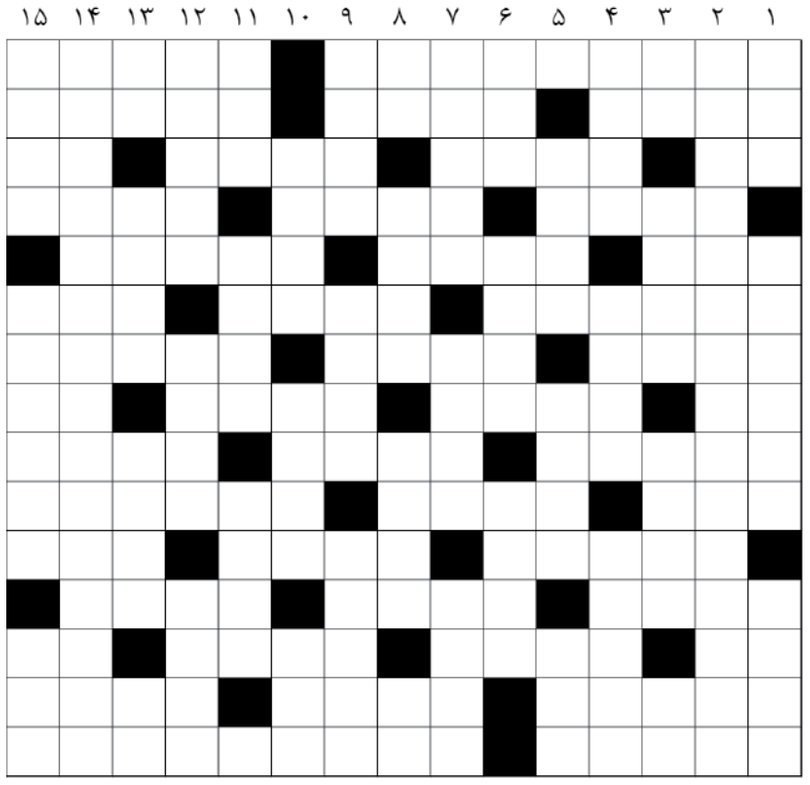

جدول ویژه

افقی: ۱) غذای افطاری کرمانشاه- کاسه سر ۲) پذیرش مسؤولیت- مجاز شرعی- از تلسکوپ‌های فضایی معروف ۳) نت سوم- به کار بستن قانون- توده غله دروشده- مادر لر ۴) افسرده- تمدنی باستانی در آمریکای مرکزی- سفارش میت ۵) یاری‌دهنده- تکیه‌کلام درویش- نظم و ترتیب ۶) رسیدگی به اتهام- به آهستگی- تیز و برنده ۷) دیکته- فیلمی ساخته رخشان بنی‌اعتماد- زبان پهلوی اشکانی ۸) محکم کردن- از سبزی‌های خوراکی- عنوانی نظامی- کافی ۹) کتاب زرتشت- بی‌خیال- نوعی طلاق ۱۰) کیسه وسایل خیاطی- نوعی نارنگی- از انواع خرماهای ایران ۱۱) اسب تندرو- سبز تیره- آب دهان ۱۲) تلاش- خبر دادن- بی‌کس ۱۳) طرف- مربوط به هجرت- خرگوش- مخترع تلفن ۱۴) عقب هر چیز- از نوشت‌افزار- افسون ۱۵) پیشوای زرتشتی- به‌صورتی عجیب و غیرمعمول.

عمودی: ۱) عمومی‌تر- سازش کردن- انباشته ۲) از شهدای تاریخ انقلاب اسلامی که به دست دشمنان ترور شد ۳) شمردن- اهرم زیر پایی- چرخه- آغوش ۴) مژده دهید باغ را بوی... می‌رسد- از مراحل زراعت- چاهک کف حوض ۵) تنومند- لازم- چابک ۶) جادو- از جنس آهن- سوغات ساوه ۷) بسیار دانا- پشت سر هم- سراینده داروک ۸) میان- پاندول- خواهر مادر- زیر خاک پنهان کردن ۹) بی‌اعتنا به قید و بندها- ثابت‌شده- دارای گنجایش ۱۰) زعفران- محافظ نوک انگشتان- بالاپوش مردان قدیم ۱۱) ساغر- رفیق- هر بخش یک مجموعه ۱۲) پنهان- مبتلا به بیماری پیسی- حروف اختصاری نیروی انتظامی کشورمان ۱۳) مکان- بردبار- کوچک‌ترین واحد نظامی- مادر عرب ۱۴) کتابی از نادر ابراهیمی براساس داستان زندگی ملاصدرای شیرازی ۱۵) علم ستاره شناسی- بخش مراقبت‌های ویژه در بیمارستان- بادام.

حل سودوکو ۳۸۲۷

۶	۱	۵	۲	۸	۴	۷	۹	۳
۹	۴	۲	۶	۷	۳	۸	۱	۵
۸	۳	۷	۹	۱	۵	۲	۶	۴
۴	۵	۸	۳	۲	۹	۱	۷	۶
۲	۷	۱	۸	۵	۶	۴	۳	۹
۳	۶	۹	۱	۴	۷	۵	۸	۲
۷	۲	۶	۴	۳	۱	۹	۵	۸
۱	۸	۳	۵	۹	۲	۶	۴	۷
۵	۹	۴	۷	۶	۸	۳	۲	۱

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۳۸۲۸

۸	۶						۱	۲
		۹				۴		
		۱		۷		۶		
			۲		۹			
		۳		۱		۹		
			۸		۴			
		۲		۶		۸		
		۶		۲		۹		
		۸		۴		۱		
۷								۵
۱								۷
	۳	۲		۷		۸	۱	
			۸		۱			
				۲		۶		
			۴		۹			
	۴	۳		۱		۷	۶	
۶							۲	
۵					۹		۸	

۵	۶						۷	۱
		۴				۸		
		۱		۳		۵		
			۷		۹			
		۳		۵		۹		
			۸		۴			
		۲		۷		۸		
		۶		۱		۴		
		۸		۴		۱		
۴								۵
۷								۸
	۸	۵		۱		۶	۹	
			۸		۱			
				۲		۷		
			۴		۹			
	۴	۳		۱		۷	۶	
۸							۲	
۵					۹		۸	

حل جدول عادی شماره ۵۹۱۶

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ب	ن	ا	■	ک	ل	و	ن	■	ک	ش	ک	و	ل
۲	ع	ل	ی	ر	ض	ا	ا	ف	خ	م	ی	■	ن	ن	ه
۳	ل	ن	ز	■	م	ه	س	ا	■	س	ا	خ	ت	ک	ی
۴	م	د	■	ح	ا	ل	ت	■	ب	ی	ن	و	ا	■	د
۵	■	گ	ر	ا	د	■	ی	ک	د	ل	■	ا	ک	ن	ه
۶	م	و	خ	ر	■	ح	ک	ا	ک	■	س	ه	ی	م	■
۷	ی	■	ا	س	ا	س	■	ن	ا	خ	و	ش	■	ک	ژ
۸	و	ر	م	■	ش	ا	ن	د	ر	م	ن	■	س	ی	ا
۹	پ	ا	■	و	ر	س	ا	ی	■	ا	ن	ت	■	و	
۱۰	■	ح	ر	ی	ف	■	ش	د	ا	د	■	و	ی	ف	ر
۱۱	ک	ل	و	ش	■	ک	ز	ا	ف	■	ز	ا	غ	ی	■
۱۲	د	■	پ	ن	ج	ر	ه	■	س	ا	م	ر	■	ل	و
۱۳	خ	د	ا	و	ن	د	■	ه	ر	م	ز	■	م	گ	س
۱۴	■	د	ر	ی	ق	ز	د	ن	م	م	ن	و	غ		
۱۵	ا	م	ی	ا	ل	■	د	م	ن	ه	چ	ا	ش	ت	

حل جدول عادی شماره ۵۹۱۶

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ک	د	ر	■	ا	ت	ش	ک	■	چ	ر	ا	ر	ه
۲	ن	و	ر	ا	پ	ی	ن	ف	ر	ی	ن	■	ح	و	ل
۳	ب	ا	ز	■	ا	م	گ	ا	■	ث	ب	و	ت	ی	ه
۴	ت	ر	■	س	ی	ر	چ	■	ت	ر	ی	ا	ک	■	ل
۵	■	ت	خ	م	ه	■	ش	ه	ا	ب	■	ر	ا	د	ه
۶	ه	ز	ا	ر	■	ا	م	و	ت	■	و	ی	ر	ا	■
۷	د	■	ت	ا	ت	ی	■	ل	ا	ت	ک	س	■	د	ب
۸	ه	د	م	■	ه	ا	و	ا	ر	ت	ی	■	س	ا	غ
۹	د	ا	■	ر	و	ب	ا	■	ه	ا	ل	ک	و	■	ی
۱۰	■	ی	ا	س	ر	■	ن	و	ب	ر	■	م	ف	س	د
۱۱	ف	ر	م	ا	■	ف	ی	پ	ا	■	س	ر	ی	ر	■
۱۲	ی	■	پ	ی	ک	س	ل	■	م	غ	ا	ک	■	ا	م
۱۳	ک	ا	م	ل	ی	ا	■	گ	ب	ر	ی	■	س	م	ی
۱۴	■	و	ج	ب	■	چ	ن	گ	د	و	ا	ز	د	ه	ر
۱۵	س	ر	ا	پ	■	ا	س	ا	ل	ن	■	ک	م	ی	ک